

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefranțeze se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Dualismul.

Sibiu, 5 Maiu n.

În programul partidului național român dualismul e trecut, nu ca punct de program, ci ca idee neprecisată. Nu se spune, dacă e aprobat ori desaprobat dualismul, dacă partidul va lupta pe teren legal pentru menținerea ori pentru căderea lui, ci se spune numai atâta, că nefiind pus dualismul la ordinea zilei, partidul își rezervă dreptul a se pronunța altă-dată asupra lui.

Acosta „altă-dată” credem că e asosită, nu în ce privește pronunțarea partidului național român asupra chestiei, ci cu privire la dualism însuși, care e pus de a binele la ordinea zilei, și va fi ținut la ordinea zilei câtă vreme dăinuște criza ministerială în Ungaria.

Că partidul național român nu s'a pronunțat cu ocaziunea formulării programului său politic, la anul 1881, asupra dualismului, e ușor de înțeles. Dualismul era pe atunci fapt de mult implinit, prin urmare, ca partid compus din oameni de ordine, nu putea de cât să primescă lucrul așa cum era, ca fapt implinit. Pentru dualism nu se putea pronunța, din motivul că dualismul e păribitor intereselor popoarelor nemagiarilor din patria acosta, dar nici conștient dualismului nu putea lua poziție, pentru că se nu fie umbrat ca dușmă a actualii formațiuni de stat, prin urmare ca antipatriotic și neolial.

Acum însă ar pute vorbi și partidul național român în chestia dualismului, după ce e pus la ordinea zilei, ear în cealaltă parte a monarhiei e tratat chiar ca aflându-se în agonie, ca un lucru „ce a fost și nu mai este”.

Că ce poziție ar lua astăzi partidul național român în chestia dualismului, nu putem ști. Știm însă, că atunci când era dualismul în naștere, a fost combătut cu totă energia din partea de deputaților pe cari îi aveam în dieta ungară. Și știm și aceea, că după ce toate proiectele de lege referitoare la perfecționarea dualismului au fost votate din

partea dietei ungurești, și nu se mai aștepta de cât sancționarea și promulgarea lor, deputații naționali români din dietă luaseră hotărârea să mergă în deputațiune la Maiestatea Sa și să l' rōge ca pe un părinte bun, să nu dea jertfă pe mâna Magiarilor poporele cele mai credincioase pe cari le are în Ungaria, și în deosebi poporul românesc, ci să deneghe sancționarea legilor votate!

Pentru a se da misiunii un colorit general românesc s'a aflat de bine a se câștiga consentimentul ambilor metropoliți de pe atunci, Șaguna și Șuluțiu, și induplecarea lor de a se pune în fruntea deputațiunii. În sărbătorile Paștilor din anul 1867 s'au făcut demersurile necesare, în Sibiu și la Blaj. Cel ce le-a făcut, venerabilul domn Vicențiu Babeșiu, trăește încă. Metropolitul Șuluțiu s'a declarat gata a merge cu deputațiunea română la Viena și a întervenii la Corónă, ca legile referitoare la dualism să nu fie sancționate, Metropolitul Șaguna însă nu a putut fi înduplecat să facă pasul acesta. De ce? Pentru-că era prea convins, că mergerea deputațiunii române la Viena nu va avea nici un rezultat. Știa, că Maiestatea Sa va sancționa legile dualismului, pentru-că trebuia să le sancționeze!

Și le-a sancționat. Ear noi, poporele nemagiarilor din acosta țară am fost sacrificate. Dualismul a fost o necesitate pentru Corónă. Adevărat, că a fost un rău pentru noi, Nemagiarii, dar Corónă nu ne putea scăpa de el. A trebuit să vină asupra noastră.

Și dualismul e și astăzi necesitate pentru Corónă, și Corónă nu se poate lăsa de el. Nu ne vorbescă nimeni deci dintră politicienii de dincolo despre aceea, că dualismul a fost și numai este, că dualismul e în agonie, pentru-că dualismul există și rămâne în ființă câtă vreme Corónă are necesitate de el. Și necesitate va avea Corónă de dualism până atunci, până nu se va afla ceva mai bun ce să-l înlocuiască. Cu aflarea acestui „ceva” se și bată deci capul omenii de stat din Austria, nu cu pa-

rentarea dualismului, care ne va mai face multe zile amare, nouă, celor de dicoci, cari și până acum i-am gustat rōdele din belșug.

Contele Apponyi despre naționalități. Contele Apponyi a petrecut sărbătorile învierii în Brixen, unde invitat din partea cercului academic de acolo, a ținut în 26 April o conferență publică, despre raporturile Ungariei față de Austria. Contele a vorbit o oră și jumătate despre dreptul public ungar, care se deosebește mult de cel austriac, și a arătat, că dreptul de care dispune regele Ungariei nu e identic cu cel folosit din partea împăratului din Austria. Regele ungar de es. poate lega convenții cu străinătatea fără a cere aprobarea ori ratificarea parlamentului ungar, pe când în Austria se cere învoirea reichsrathului în astfel de cazuri.

În cursul vorbirii contele Apponyi a atins apoi și naționalitățile nemagiarilor din Ungaria. A spus, că în privința acosta nu sunt greutăți de învins. Agitația printre naționalități e mesteșugită, și nu dă prea mari rezultate, din motivul, că în Ungaria nici una dintră naționalități nu are trecut istoric. Din inteligența din Ungaria și din păturile mai bune cetățenesti cam 75 procente sunt magiari, și Magiarii. Întreaga chestie națională e din Orient, și e țesută de Români, cari sunt pe o treaptă inferioară culturală. O luptă a naționalităților n'ar pute face nimica în Ungaria, de cât cei mult gramoz de ruine, ca pe vremea prăbușirii imperiului roman. Dar din acosta nu ar avea nici un folos, nici Austria, și nici dinastia. Punctul de vedere al Ungariei întregi este acela, că „Ungaria trebuie primită din partea tuturor factorilor așa cum e astăzi, cum a fost totdeauna și cum va fi și în viitoriu.”

Iată cuvinte egite din gura contelui Apponyi pe cari le subscriem și noi. Așa zicem și noi și am zis totdeauna, că Ungaria trebuie primită așa cum e, cum a fost totdeauna, și cum are să fie și în viitoriu, ca țară locuită de mai multe popore, cari toate împreună formează națiunea politică ungară, popore îndreptățite să trăiască în limba lor, în legea lor, cu obiceiurile lor. Primescă-o

însă așa cum e, cum a fost și cum va fi, întâiu contele Apponyi cu consoții sei în șovinism și în dorințe de a face să fie o țară și un popor, apoi cēră de la alți factori să facă asemenea!

Mersul crizei.

Dieta și-a reinceput activitatea cu ziua de Mercuri. Acesta e singurul fapt pozitiv, care pōte fi dat ca autentic în politica internă ungară. Tōte celelalte știri referitoare la criza întrată acum în luna a patra, sunt numai combinațiuni, păreri și prorocii. Nu s'a adevărit nici știrea aceea, că contele Tisza ar fi plecat Marți la Viena pentru a face raport Maiestății Sale asupra situațiunii și a solicita de nou, ca să fie dispensat de la conducerea afacerilor țerii, pentru-că contele Tisza abia Marți a sosit la Budapesta de la moșia sa, unde a petrecut vacanțele de Paști, și mergerea sa la Viena e plănuită numai pentru finez săptămânii acesteia, când regele Saxoniei, acum oșpe al Maiestății Sale Domnitoriului nostru, nu se va mai afla în Viena.

Lămurirea situațiunii, cel puțin în parte, se așteptă de altcum de la discuția ce se pōrtă deja în dietă asupra proiectului de adresă, menit să fie înaintat Regelui. Se crede adevă, că mulți dintră aceia cari aparțin coaliției nu vor fi mulțumiți cu proiectul de adresă și astfel coaliția se va sparge, și deja după votarea proiectului de adresă se va întempla o nouă grupare de partide în parlamentul ungar.

Firește, plăsmuitorii proiectului de adresă nu se tem de eventualitatea acosta, și cred că nedumeririle le va respira Kossuth și Apponyi, mai ales contele Apponyi, autorul proiectului de adresă, care va da lămuriri liniștitoare în vorbirea ce o va roști în dietă și va împăca pe toți, ținând astfel închiegată coaliția pentru vremile mai rele cari o așteptă.

Pentru-că rezultat favorabil adresa nu va avea. Asta o știu înșiși corifeii opoziției coalizate. Maiestatea Sa va răspunde, dacă peste tot va răspunde,

FOIȘORĂ

Diploma boeronală

a familiei Borzea din Viștea-inferioară.

Noi Carol VI,

în îndurarea lui Dumnezeu împărat roman, regele Germaniei, al Spaniilor, Ungariei, Boemiei, archiducele Austriei și principele Transilvaniei etc.

Dăm de știre prin acosta celor ce se cuvine, că boerii Gligore Borzea și Simion Borzea de Alsó-Vist, în numele lor și al fraților Ioan Borzea și Radu Borzea, boeri de Alsó-Vist, s'au înfățișat personal înaintea Maiestății noastre și au prezentat două diplome de donațiune, cea dintâiu adevă: o nouă donațiune a strălucitului de odinioară Gavriil — principele Sf. Imperiu roman și al Transilvaniei, domnul Părților Regatului ungar, Comitele Săcuilor, ducele Oppoliei și al Ratiboriei, despre a treia parte a boeronatului Viștea de jos și de sus, dăruită celor de odinioară Marcu și Radu Neagoe, boeri de Alsó-Vist; diploma e scrisă pe pergament și întărită cu sigilul aceluiași principe. A doua e: diploma boeronală a strălucitului de odinioară Mihail

Apafi — principele Transilvaniei, domnul Părților regatului ungar, comitele Săcuilor, despre partea celui de odinioară: Marcu Borzea și a fiilor acestuia: Grigorie, Simion, Ioan și Radu, scrisă pe pergament și provăzută cu sigil.

Se rōgă de Maiestatea noastră să ne îndurăm în actul de față de a cerceta și a transcrie acele diplome, a le înoi și a le da întărire pentru viitoriu.

Primul document sună precum urmază:

Noi Gavriil, din îndurarea lui Dzeu principele Ardealului etc., dăm de știre prin acosta celor ce se cuvine că: voind a cunoște referințele generale și particulare ale Boerilor și libertinilor din Țăra Făgărașului, nu de mult am cercetat cetatea Făgărașului; atunci au venit înaintea noastră mulți, întră cari și asesorul Neagoe și Radu oficianț la judecătoria și Marcu, toți boeri din Viștea de jos: cari, după cum ne-am convins implinindu-și obligațiile sunt vrednici să rămână și mai departe în clasa boeronală și în urmare hotărîm ca: boerii Neagoe, Marcu și Radu și toți erezii lor pentru tōte vremile să se pōtă folosi și să se pōtă bucura necon-

turbați de tōte privilegiile, libertățile și prerogativele, de cari s'au folosit și bucurat din vechime toți boerii sus numitei Țări a Făgărașului.

Și pentru a arăta mai lămurit îndurarea noastră cătră sus numiții boeri Neagoe, Radu și Marcu, poruncim prin diploma noastră de față să li-se dea lor terțialitatea nestirbită a boeronatului Alsó- și Felső-Vist din Țara Făgărașului, pe care moși de strămoșii lor și ei înșiși o au stăpănit neconturbați.

Totodată prin noua donațiune a noastră dăruim sus numiților boeri Neagoe, Radu și Marcu, erezilor lor și tuturor urmașilor, cu drept vecinic și nerevocabil dreptul de folosință din tot ce se ține de sus numita terțialitate, a nume de: pământul arător și nearător, de livezi, munți, văi, ape, riuri, pescuit, heleștăuă, de iazuri, mori și de tōte folōsele ce le pot trage din acelea să le stăpănescă în întregime, cu un cuvânt, în granițele cele adevărate și așezate din vechime. Ear mai departe, ca să nu i conturbe nimenea în drepturile lor poruncim, ca acosta diplomă dată la mâna acestor sus amintiți să se publice cum este datina în Țara Făgărașului.

Dat în cetatea noastră Alba-Iulia în 19 April, anul 1628. La stânga s'a scris Gavriil. E provăzută cu sigilul aceluiași principe, din cēră roșie, atârnat de document cu sfōră. În dos stă scris: 6 Martie 1629, după obiceiul acestei Țări a Făgărașului s'a publicat în sedria de 12 boeri, și nefiind excepționată de nimenea s'a întărit.

Martin Felvinczy
diregătorul Făgărașului.

Cuprinsul verbal al documentului al doilea e următorul:

Noi Mihail Apafi, din îndurarea lui Dzeu etc., etc., dăm prin acosta de știre celor ce se cuvine, că întrevinind cel mai credincios dintră consilierii nostri, se constată din conspectul provăzută cu sigil autentic al lui Ioan Kemény de Gerő-Monostor, fost căpitan al cetății și Țării Făgărașului, despre clasa boeronală, că Marcu Borzea de Alsó-Vist este fiul lui Barbu Borzea de Alsó-Vist, născut din părinți cari s'au folosit de tōte prerogativele și drepturile boeronale ca și ceilalți boeri din Țara Făgărașului; și mai departe (se pōte că prin volnicie sau din întemplări nenorocose să fi fost eschis) sus numitul Barbu

cu cunoscutul „nu se poate“, și lucrurile rămân acolo unde sunt, încurcate. Și vor rămâne așa încurcate cu anii, după-cum spune o știre mai nouă venită de la Viena. S'ar fi făcut adecă socoteli exactă la Viena, și s'ar fi aflat, că tocmai și dacă nu votază dieta ungară nici recruți, nici dare, doi ani de zile Viena o poate duce totuși, atât în cele financiare, cât și în cele militare, cu starea actuală de lucruri. Ear' în doi ani multe se pot întâmpla.

Se vorbește de altcum și despre aceea, că planul Coronei cu privire la rezolvarea crizei ar fi următorul: Conte Tisza va fi dispensat cât mai curând de la conducerea treburilor țării, după-ce el însuși o cere această cu mare insistență. Locul are să îl iee în mod provisoriu, ori Lukács, ministrul de finanțe, ori de nou contele Khuen-Hedervary, care însă ar avea misiunea să capaciteze pe contele Andrássy, ca să primescă el formarea noului cabinet, pe baza programului Coronei, din care, cum se știe, lipsesc cu desăvârșire reformele militare reclamate de opoziția coalizată.

Dacă contele Andrássy nu va voi, ori nu se va pute angaja să formeze noul cabinet așa cum Coróna dorește să-l aibă, cu cooperarea partidului liberal, atunci dieta va fi disolvată și în Septembrie anul curent se vor face alegeri noue.

De sine înțeles, că toate știrile acestea sunt a fi primite cu rezervele cunvenite, după-ce, cum am spus, nu sunt alta de cât combinațiuni, păreri și proiecții. Positiv nu se știe nimica. Se știe numai un lucru, că încurcătura există încă, nu e delaturată, nu poate fi ușor delaturată, ceea-ce, această erăși se știe prea pozitiv, nu e spre binele, ci spre răul țării.

Revistă esternă

Ententa de la Veneția. O telegramă (privată) din Veneția raportă că rezultatul întâlnirii contelui Goluchovski cu Tittoni, ministrul de externe al Italiei, întâmplată în Veneția Duminecă, se poate rezuma în următoarele: Obiectul principal al consultărilor a fost organizarea controlului financiar în Macedonia, asupra căreia Goluchovski și Tittoni s'au înțeles definitiv. (În ce chip însă, telegrama nu știe să spună.) Asemenea s'a luat hotărâre, la care aderază toate puterile, ca termenul de funcțiune al agenților civili ai Austro-Ungariei și Italiei în Macedonia să se prolongeze.

Atâta spune telegrama. Din comentariile ce se făceau însă acestei întâlniri înainte de întâmplarea ei, și din cele pe cari presa italiană le face toastelor rostite la banchetul dat din acest prilej, rezultă că altele au fost cauzele cari au necesitat întâlnirea și altele

Borzea a prestat servicii boerone în viață privată și publică, față de Pôrta otomană și în expedițiunile de războiu și cu alte ocaziuni; și pentru aceea a fost reintegrat și reintrodus în șirul celorlalți boeri și suntem incredințați că însuși Marcu Borzea și urmașii lui vor fi exemple de credință și alipire, deci pe Marcu Borzea, eschis numai din cauza neregularității diplomei, dar' având și acum drepturile boerone, îl ridicăm prin îndurarea și bunătatea noastră deosebită din starea în care a căzut și îl introducem din nou în clasa boerilor adevărați, născuți și neescepționați ai Țării Făgărașului, și în urmare prin diploma de față îl înscrîm și îngremiem întră boeri.

Disponem lămurit, ca de aici încolo Marcu Borzea și fiii sei: Grigorie, Simion, Ioan și Radu și erezii lor și urmașii acestora, de amândouă sexele, pentru toate vremile să fie considerați boeri adevărați, născuți și neescepționați, și să se potă folosi și bucura peste tot și în special de toate privilegiile, libertățile și prerogativele, de cari se bucură și se folosesc după drept și obiceiul celorlalți boeri recunoscuți după naștere și dreptăți ai Țării Făgărașului. Față de acesta sunt îndatorați a face

trebuie să fie și — pactările făcute, cari sigur că se vor referi și la cestiunea balcanică, dar' în afaceri cu mult mai importante de cât cele cuprinse în telegrama cestionată. Întră altele, întregă presa italiană e de acord în a constata, că contele Goluchovski în toastul său a propovedit cuvântul păcii și că cele zise de el formază garanța prieteniei dintră Italia și Austro-Ungaris.

Cestiunea cretană. În cestiunea hotărârii dietei cretane pentru anectarea insulei la Grecia situația devine tot mai critică. Advertisările date până acum din partea celor patru puteri protectoare n'au avut efectul dorit.

Poporul ține la efectuarea hotărârii de anectare, nu vrea să iee de pe edificiile publice stindardul Greciei, așa că se prevede izbucnirea unei noue revoluțiuni.

În vederea acestora consiliul puterilor protectoare au declarat guvernului, că aceste puteri vor recurge la represalii aspre, dacă poporul nu stă pe pace și nu lasă luarea stindardului grecesc de pe edificiile publice, ear' represaliile acestea vor fi trimiterea de trupe internaționale pentru suprimarea eventualei revoluțiuni.

Simptome de revoluție în Polonia. Sărbătorile de Paști, cari în anul acesta au coincis cu 1 Maiu sărbătorit internațională a lucrătorilor socialisti, erau așteptate în Rusia cu mari îngrijorări, deos bi după-ce lucrătorii din Petersburg anunțaseră cu săptămăni înainte, că la 1 Maiu vor face demonstrațiune mare. Adevărat, că în Petersburg nu s'a întâmplat nimic, fiind-că se luaseră din bună vreme dispozițiuni pentru suprimarea (după calapod rusesc) a eventualelor manifestațiuni, dar' în schimb s'a întâmplat destulă vărsare de sânge în alte părți, deosebi în Polonia rusescă în orșele Czenstochova, Grodno, Lodz, Grodeck Varșovia etc.

În Grodno, nu lucrători, ci poporul țeran și-a arătat — așa cum știe el — nemulțămirea cu sorțea sa. Anume: un mare-proprietariu și-a trimis servitorii să-i ducă la adăpat curda de vite și stăve de oi. Servitorii au mânat

est acolo. Proprietariu a sa, ca să demanda servitorilor să mână de la riu vitele, dar intrăccea înțepitori necunoscuți au dat foc castelului, măierigari și clădirilor economice ale lui. La rugăre telegrafică guvernatorul din Camenița i-a trimis în ajutoriu o companie de cazaci, cărora însă țeranii au denegat ascultarea: n'au voit să ajute la stingerea focului. Cazacii au pușcat în popor; optsprezece țeranii au fost uciși de g'olțe, ear' douăzeci și patru răniți grav. Poporul a luat-o la fugă din fața pușcăturilor, dar' cazacii au prins optzeci și șinci de inși și legându-i în zale i-au dus la Camenița.

Privitoriu la evenimente sângeroase întâmplate luni în Varșovia se raportază ulterior, că numărul morților și răniților e de vr'o trei sute și că toți sunt pușcați prin spate, ceea-ce dovedește, că lucrătorii n'au

serviciile militare cu arme și cu cal la cetatea Făgărașului și în ori-ce loc, conform obiceiului vechiu, ca toți boerii; mai departe la afacerile judiciare și alte chestii publice să contribuiescă ca întrăga clasă boerescă și în toate modurile să se supună autorităților cetății Făgărașului și să nu îndrăsnescă în timpuri de strimțore în vr'un mod ore-care a se subtrage de sub ascultarea acelor organe de autoritate.

Și ca să se știe acestea și pentru întărirea lor vecinică dăm această diplomă înzestrată cu sigilul nostru autentic la mâna sus numitului Marcu Borzea și a fiilor sei Grigorie, Simion, Ioan și Radu, erezilor și urmașilor acestora.

Dat în cetatea noastră Făgăraș, la 6 Iunie, 1689.

Și era subscris la stânga Mihail Apafi, ear' la dreapta Francisc Lugosi, secretariu. Documentul, de pergament, e provăzut cu sigilul autentic al aceluiași principe, pus la marginea de jos a lui și imprimat în oară roșie. În dos stă scris: Această diplomă boeronală dată lui Marcu Borzea de Alsó-Vist s'a publicat conform obiceiului vechiu al Țării în sedria mobililor și primindu-se și nefiind excepționată s'a aprobat și estra-

avut tendințe agresive. Ear' o telegramă ce o are din Varșovia ziarul „Echo de Paris“ spune, că trupurile celor morți erau oribil ciungărite.

Inverșunați de aceste măceluri, comise de poliție și miliție fără nici un motiv acceptabil, organizația lucrătorilor a proclamat grevă generală și deja 250,000 de lucrători au sistat lucrul.

Pe lângă aceste, aderenții revoluțiunii se provăde pretutindenea cu armă, plănind să provôce război la 1 Maiu după calendarul vechiu.

Războiul ruso-japonez. De la luptele mari date în jur de Mueden pe la începutul lunii Martie, pe câmpul de războiu nu s'a mai întâmplat nimic de sensație. Sub conducerea noului comandant (L'nevici) numit din partea țarului în locul lui Karopatin, care de la comandant suprem s'a scoborit la rangul de comandant numai al corpului prim de armată, oștea rusescă s'a retras în sus la Carbin, urmărind de oștirii japoneze, și primind în răstimp trupe auxiliare, încercă a sili pe Japonezi să se tragă în jos. Cioeniri de avangarde și avangposturi s'au întâmplat destule din Martie până acum, dar' lumea nu le-a prea luat în seamă, fiind-i îndreptată atențiunea asupra flotei de sub comanda lui Rodestvenski, p'ecată din portul Liban deja cu câteva săptămăni înainte de luptele de la Mueden, spre a suplini flota nimicită la Port-Arthur și în recunându-se cu vasele de războiu aflătoare la Vladivostoc sub comanda admiralului Skridlon, să întorcă pe apă norocul războiului, perdut de Ruși în luptele de până acum atât pe apă, cât și pe uscat.

Nu mult după plecarea lui Rodestvenski a plecat și a treia flotă rusescă sub comanda lui Nebogatov, cu scop de a se uni cu celelalte două. Și — după știrile de până acum, se pare că unirea acestor două din urmă a succes și acum înaintază spre Vladivostoc fără-ca flota japoneză să fi încercat a le opri în calea lor. Ba nici nu se știe că unde se află flota japoneză, așa stric își ține în taină mișcările admiralului Togo, din ce lumea deduce că Japonezi i pregătesc earăși vre-o suprindere mare, cum au fost toate luptele mari de până acum, despre plănuirea cărora asemenea nu se știa nimic înainte. Un lucru însă e adevărat: acum flota rusescă din apele Asiei e mai puternică de cât cea japoneză și astfel în caz de război a se putea învinge, nu se vor lăsa așa ușor să le mângăie din mâni Rușii gloria câștigată în luptele de până acum.

NOUȚĂȚI

Croație independentă. Dieta provincială a Dalmației a hotărât unanim unirea Dalmației cu Croația. În cursul discuției oratorii au dat expresiune și dorinței aceleia, ca mai târziu să se anecteze la Croația-Dalmația și provinciile Bosnia și Herțegovina, pentru-ca în modul acesta să se înființeze Croația independentă. Totodată, deputații dalmațini, cari până acum erau divizați în două partide, au decretat fuziunea în un singur partid și au luat hotărâre

dat în 4 April 1690 de Stefan Letzai notariul jurat al sedriei din Făgăraș.

Deci ascultându-se și admitându-se rugarea sus numiților Gligore Borzea și Simion după sus înșiratele diplome neșterse și nemodificate în vr'o parte a lor, nici fals datate, ci fiind pe deplin autentice, — decretăm, ca să se transcrie din cuvânt în cuvânt fără omitere, fără vr'o întregire și fără vr'o modificare și prin această diplomă a noastră poruncim, ca să se înscrie sus numiților Gligore Borzea și Simion Borzea dreptul cel vechiu pentru siguranța viitoare.

Dat în cetatea noastră Sibiiu, în 23 Maiu 1715.

Cetindu-se și aflându-se corectă s'a estradat de Gavril A. Armiti, cancelar.

Vorbe înțelepte.

Omul de omenie, când se vede înșelat, să depărtăză și nu zice nimica.

Omul cu multe meșteșuguri rămâne mai totdeauna sărac.

să facă propagandă pentru-ca și Sârbii să se asocieze la ideea Croației independente, ear' pe Italiani i-au asigurat că le vor respecta și susține în drepturile lor limba, școlile și celelalte instituțiuni.

Ôspe regal în Viena. Marti s'era a sosit la Viena regele Saxoniei, Frideric August, spre a face vizită M. Sale împărațului și rege al nostru Francisc Iosif I. La gară era așteptat de M. Sa însoțit de arhiducii Francisc Ferdinand, Otto, Francisc Salvator, Frideric și Rainer și de prințul Filip de Coburg-Gotha.

Socialistii contra coaliției din dietă. Socialistii din Budapesta au notificat comitetului executiv al coaliției din dietă, că în cursul discuției adresei către Corónă vor face mare demonstrațiune contra partidelor aliate, pe motiv că în adresă nu se face nici o amintire despre lărgirea dreptului electoral, cu toate că mulți dintră deputații membri ai acestor partide au promis alegătorilor că vor lupta pentru lărgirea acestui drept și pe temeiul acestei promisiuni au fost aleși.

„Albina“ institut de credit și economii în Sibiiu va ține orele de birou în sezonul de vară, începând cu 3 Maiu n. de la 7 a. m. până la 1 p. m.; ore de casă pentru partide de la 7 a. m. până la 12¹/₂ m.

Pustiirea unui muzeu vestit. Duminecă dimineață s'a escut un foc mare în muzeul din Moscova, m'istind secțiunea științelor naturale și făcând pagube enorme și în bibliotecă și în o altă secție a muzeului. Colecțiunile puse în, a căror valoare e de mai multe milioane, erau asigurate numai pe 150.000 de ruble.

Demascarea agitatorilor socialisti. În o adunare socialistă ținută luni în Budapesta un a nume Leopold Schmedl vorbind despre necesitatea organizării lucrătorilor și invocând întră argumente că, pentru a zădărnici seziunea partidului social-democrat, societatea burgeză a inventat minciuna, că conducătorii socialisti trădesc și banchetuesc din fi. „Că poporul și duc traiu domnesc din câștigul greș al lui și că l' seduc — o voce din public a răsunat: „Da, da! La aceasta s'a gândit gâblie...“ și a început de gari strigăte: „Vădăci! Vădăci!“ Dacă nu se vor înșelă, că s'a înșelat, că s'a înșelat vorbirea lui Schmedl, și mergând la tribună să grăie, astfel.

Eu sunt Anton Geisst. Dovedesc accusa. Agitatorii lucrătorilor nu fac altceva, de cât arangiază adunări. Încă nici un conducător i, nu ni a explicat, că pe ce cale și prin ce mijloce vor să ne saneze necazurile. Una știe ei: să terorizeze lucrătorii (Sgomot mare). Când „Népszava“ s'a făcut fôie de zi, au silit pe toți membrii organizației să o aboneze. Lucrătorii slovaci și germani încă au trebuit să plătiască abonamentul, cu toate că nu înțeleg nici un cuvânt unguresc (Esclamați: Infamie!). Ear' când am zis lui Garbai Sárdor (unul dintră „conducători“) că nu e cu drept acesta, mi-au respuns, că să-mi țin gura, căci altcum am să o pășesc rău, îmi frâng mijlocul, mă vor pustii, — cu acestea m'au amenințat“. A spus apoi că în adevăr au și început să l' persecute, l'au eschis din organizație, au esoperat să nu fie angajat la lucru... și p'ote că scotea la ivelă încă și alte isprăvuri de ale „conducătorilor“, dar' presidentul i-a detras cuvântul, pe motiv că nu vorbește la obiect

Necrolog. În 1 Maiu n. a. c. a decedat în Bôrea vieții Ana Preja, învățătoare la școala din Muncel. — Defuncta a fost o învățătoare diligentă, simpatică, de toți cunoscută iubită și stimată. O jolesc nemângâieșii părinți și o soră.

Cursuri de agricultură în casarme. Generalul Manu, ministrul de războiu al României, a hotărât să organizeze pentru soldații activi cursuri practice de agricultură, în cari soldații să învețe cultivarea rațională a pământului și tehnica modernă a economiei de câmp, — pentru a-și pune în aplicare cunoștințele după esirea de la miliție.

Numiri noue pentru preturi vechi. Ministrul de interne a aprobat hotărârea congregeției comitatului Târnava-mare, ca cercul pretorial al Crișului să se numisă al Sighisorei, ear' al Biartanului (Bolyaberethalom) să se numisă al Mediasului.

Cure de băi îndelungate și diferite mijloce anunțate s'au dovedit zadarnice contra podagrai și reumai, esri însă prin alifia Zoltán au fost deplin vindecate. Prețul 2 cor. Se capătă în farmaciile: B. Zoltán din Budapesta (V. Szabadság-ter) și C. Molnár din Sibiiu.

Dela comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu și sub-comisiunile ei țin ședință luni, 8 Maiu la orele 3 d. m. în sala mică a casei comitatense în Sibiu.

Hymen. Elena Hosszu de Meszacen și Dr. Ioan Vajda Voievod de Gârboiu, logodiți. — Elena Grindean și George I. Trifan, (Sibiu), fidanțați. — Lucia Măcinic și Ioan Pitariu își anunță cununia care se va ține Sâmbătă 20 Maiu st. n. 1905, la orele 5 p. m., în catedrala gr. or. rom. din Arad.

Zece mii de franci pentru o palmă. În Anwerpen (Olanda) un comitent al palmului pe un „prietin“ al său în o cafeneală, ear' companionul comerciantului i-a ajutat cu ploierul. Palmișul a dus cauza la judecătoria, cerând 100.000 de franci ca despăgubire pentru durerea și ofensa îndurată. Judecătoria însă i-a judecat ca despăgubire numai zece mii de franci.

Al 69-lea Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“ a solvit ajutorul statutar după răposatul membru al Reuniunii, văduva de căpitan Emilia Noreck. Acesta este al 69-lea caz de morțe în sinul Reuniunii române de înmormântare.

Sfârșitul cărțașului. Alaltăeri s'a împușcat în Nizza contele rus Bakinin, fiul vestitului anarchist Mihail Bakinin. Causa sinuciderii: și-a pierdut în cărți averea întregă.

Știri mărunte. Servitoriul plebanului din Sombfalva în una din zilele trecute fiind la lucru de câmp și având să mănă patru cai prinși la un tăvălug greu, a căzut într-o căi și a trecut peste el tăvălugul. Tote oșele i-au fost zdrobite de greutatea tăvălugului. — Băiețelul de șese ani al lucrătorii Rozalia Bonez din Budapesta căzând din pat și-a frânt gâtul. — Dumitru Rudo din Paulișul vechiu având să călătorească cu trenul a intrat în cupele de cl. II, din greșelă, pe când el avea bilet pentru cl. III. Spurându-i-se, că pentru acesta va fi pedepsit, de tema pedepsei a sărit din tren în apropiere de gara Mins și și-a frânt gâtul și membrele. — O copilă de șese ani a lui Ioan Părică din stercobărya, voind să treacă o vale a căzut de pe puncte și s'a înecat. — Un copil de cinci ani al lui I. Vedarci din Sombfalva jucându-se la țărâșă a căzut de aceluși caz în riu și s'a înecat. — Morariul A. Hindu din Fălcuș voind să treacă Dunărea pe lăntre i s'a răsturnat în apă, ear' el a fost luat și dus de valuri. Au rămas după el soția și șese copii mici. — În hotarul comunei Bácsföldvár copila de patru ani a lui Milan Bacionaș a căzut în o fântână (tără gardine) și s'a înecat.

Pistrucele, jubruțele și petele diformeză obrazul, pentru-ce nu numai damele, ci și domniile întrebuințază renumita cremă Margit a lui Földes. Această a'fiie de obraz nu conține nici mercuriu nici plumb, delătură în câteva zile pistrucele, petele de ficat, jubruțele și toate necurătențiile de piele, netezește creștele și dă obrazului coloră lucie și trandafirie. Boreanul mare 2 cor., boreanul mic 1 cor. Se capătă la producător: Földes Kelemen, farmacist în Arad.

Statornicia duce la țintă. Acest proverb s'a adevărit la un funcționar din provincie, care de scurt timp a devenit s'ăpânul unei averi frumoase, câștigată numai prin staționare. Funcționarul, care trăia în referințe de tot modest, își cumpărăse un los de clasă, care însă — spre supărarea sa, — nu avuse rezultatul dorit, nefiind tras în nici una din cele șese clase. Năvăjit pe acesta a trimis înapoi losul clasei I primit de la colectură pentru a juca la următoarea loterie, dar casa de bancă i-l'a returnat cu motivarea, că s'e fie statornic și să și cerce norocul încodată. În un moment fericit s'a hotărât funcționarul să și cerca de nou norocul, și ce răzultat! rezultatul de astădată n'a lipsit căci în clasă VI-a a fost avisat de casa de bancă Gaedicke din Budapesta, că losul său a fost tras cu 100.000 co 61e.

Cărți și reviste.

Din „Revista Noastră“, de sub conducerea domnei Constanța Hodoș, a spărut numărul 3 cu următorul cuprins variat și bogat: Bubi, schiță de Constanța Hodoș; Cugățari, de Spic; Christos, versuri de Nina P.; Evoluția socială a femeii, de Elena B. Popovici; Iubirea ta așa s'e fie, versuri de Maria Baiulescu; Frumuseța, de Dr. Virg. Alexandrescu; Punct, versuri de Elena Poenaru; Melodii, schiță de Carola Ungarh; Nopțe, Pastel, Tot o sorțe, April, Liniște, versuri de Varia; Martiri, Pământ și apă, de Constanța Hodoș; Invățământul în Macedonia, de Libertatea Vaian; Reminiscențe, versuri de Nina P.; Cronica literară: Academia și literatura, de I. G.; Doină, versuri de Ana M. Hold; Carnetul meu: Tinerim. art., de Petrica Ralet; Răspunsuri, de Red.

„Revista Noastră“ apare la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamente: un an 7 lei; șese luni 3.50; editia pe hârtie velină 12 lei pe an; în Austro-Ungaria 7 cor. pe an.

Pentru tot ce privește redacția și administrația a se adresa domnei Constanța Hodoș, Bulev. Elisabeta nr. 67, București.

PARTEA LITERARĂ.

Noțiuni de cronologie.

— Un manuscris vechiu. —

Com. de George Tulbure. (Urmare).

2.) Sub nume de di se înțelege acel restemp, în care, după învătatura astronomică, pământul nostru se întoarce odată înprejurul soarelui și sta din o di și o nopțe naturală; aceasta di se numeste civilă și se împarte în 24 de ore; patru puncturi mai însemnate sunt dela care deshilinitele popore încep ziua civilă, adică: răsărit, meadadi, apus și miadia nopțe. Dels răsăritul soarelui începeau ziua unele popore răsăritene, precum Vavilonenii, Persienii s. a.

Dela ameadadi unele popore din Italia și pana în ziua de astăzi Astronomii.

Dela Apus Evreii și Grecii. Dela Miadia nopțe Egiptenii, Romanii și tote poporele crestine de astăzi.

Diua care se începe dela apusul soarelui, după datina Evreilor, se numeste di legiuina, carea și biserica noastră o ține în slujbela celei bisericești; pentru soces noi d. e. slujba de Dumineca o începem Sâmbata sau cu vechiară, cea de Luni Dumineca și și așa mai departe.

§. 6. Saptamana și alte asemenea restimpuri.

Cuvintul saptamana se trage dela latinescul septimana, ca și cand s'ar dice: septem mane (=septe dimineti) și însemnă un restimp de 7 zile, buna oara ca la Grecii Ξεβδομάς La Evrei împartirea timpului în saptamni au fost în datina și în cele mai vechi timpuri. Cele dintie 6 zile ale saptamanei se numeau numai cu numarul, adică: 1-a, a 2-a, a 3-a, a 4-a, a 5-a, a 6-a di a saptamanei; oara a 7-a se numea Sâmbata sau evreesc: Sabbath, ce însemnă o odihnă, ceci în aceasta di după legea Moaisca sau Testamentului vechiu se odihneau oamenii, nefiind ertat a lucra, precum se vede la Eșire cap. 20 — v. 10 și 11. Insa în unele locuri ale Testamentului vechiu sub nume de saptamana se înțeleg 7 ani; Asiala Daniil Prorocul c. 9—24=27. Cele 70 de saptamani, care se prorocesc de la zidirea de nou a Ierusalimului pana la Christos, după aceasta socotela fac 7x70=490 de ani.

Egiptenii, cari asiderea au avut acest restemp de 7 zile, au numit zilele saptamanii cu numele celor 7 planete, care atunci mai ales erau cunoscute, adică: cu a Soarelui, a Lunii, alui Marte, alui Mercuriu, alui Joo, a Vinerii și alui Saturn. Aceasta numire a zilelor saptamanii au trecut mai târziu și la Romani, oara dela Romani au ramaș și în limba noastră, cu acea deshilinire, ca diua 1-a a saptamanei nu o numeau a Soarelui, ci Dumineca, adică: Diua Domnului, pentru ca în diua aceasta au înviat din morțea D. nostru Isus Christos și din aceasta cau-

diua creștinii au început a o serba în locul Sâmbetei. Asiderea a 7 a di a saptamanei nu o numim a lui Saturn, ce Sâmbata, după cuventul evreesc Sabat; insa aci trebuie știut ca Evreii nu numai a 7-a di o numeau Sabat, adică Sâmbata, ci și tote alte zile de Sâmbatori, în care nu lucrau; Asiadara la Evang. Luca C. 24—1 și la Ioan C. 20—1, unde se dice ca învierea lui Chr. sau întâmplat întruna de Sâmbata, nu se înțelege diua a 7-a a saptamanei, ci o di de Sâmbatoare, ceci tocmai atunci erau Pascele evreesci; și anume în aceasta, după marturisirea tuturor Evanghelistilor au fost diua 1-a a saptamanei, adică Dumineca. Romanii, înainte de ce ar fi primit rendul saptamanei de 7 zile, în loc de saptamana aveau un period sau restimp de 9 zile, adică tot la a 9-a di se ținea țirg în Cetate, la care se aduna poporul dela câmp, oara celelalte 8 zile se petreceau cu lucrul dela câmp. Grecii era aveau alt period de 10 zile, în loc de saptamana, Care se numeau decade și de aceste erau 3 întruna luna, oara fiindca unele lune erau numai din 29 de zile, în așa întâmplare a 3-a decada din luna numai 9 zile cuprinde în sine. Pentru mai buna îndreptare în celece vor urma mai departe deosebi avem de știut acea, ca 1-a di a saptamanei la tote poporele crestine este Dumineca, a 2-a Luni, a 3-a Martie, a 4-a Mercuria, a 5-a Joi, a 6-a Vineres, a 7-a Sâmbat, — insa zilele acestea la deshilinite popore deshilinite numiri au.

§ 7. Luna și feliurile ei.

Luna este de doua feliuri, adică:

1. Luna solara și 2. Luna lunara.

Luna solara se socoteste după umblarea soarelui și erași este de 2 feliuri, adică, luna civilă, care sta din 30 zile, scotindusa afara luna lui februarie, care are sau 28 sau 29 de zile; astfel de luni sunt 12. Alta luna solara se numeste: astronomică și este restimpul în care soarele sa vede a trece dela un semn al zodiacului până la altul; semnele aceste sunt 12, prin urmare și luni astronomice sunt 12. Luna astronomică sta din 30 de zile, 10 oare, 29 minute și 4 secunde.

Oara luna lunara se socoteste după învătura lunii, și este de 3 feliuri, adică:

1. Luna civilă, care ține dela o luna noua pe ceia pana la alta, așa țelii de luni aceste sunt de 29 și alte de 30 de zile.

2. Luna periodică, în care restimpul luna se învărtesce odată înprejurul pământului și ține 27 de zile 7 ore, 43' și 12".

3. Luna sinodicească, prin carea, după strânsul calcul astronomic, luna trece prin cele 4 schimbări, adică: luna noua, patriul întâiu, luna plina și patriul din urma; aceasta luna ține 29 zile 44' și 12".

Evreii din timpurile cele vechi socoteau lunele sale după schimbările lunii pe ceru, și numărau în anul de rend 12 israh în anul visect 13 luni, dintre care la început una se numia cu numele: abib, cu care se începea anul bisericesc și se începea dela 1-a luna noua a primaverii sau după socoata noastră dela 1 a luna noua, carea cade în Martie; era celelalte luni se numeau cu numarul, adică: a 2-a, a 3-a, a 4-a, s. r. m. d.; mai târziu sau dat numiri proprii tuturor lunelor și numele lunii Abib sa schimbă în Nisan; unele aveau 30 alte 31 era alte 29 de zile, iara în anul visect se mai adauga a 13 a luna. (Va urma).

Din public.*)

Mulțămite publice.

Pentru edificândă nouă biserică gr. or. din comuna Sălcuia-de-jos, tractul Lupșei, au mai contribuit din arhidiocesă următorii:

1. Din parochia Rotbav, tractul Brașov: Dumitru Sico, paroch, 1 cor., George Roel, 1 cor., George Sulea, Nicolae Muntean, epitr., George Pitis, Nicolae Pitis, Zosan Lruca, George Solca, Rafira Bordean și Vasilie Stoica, câte 20 fil., Reveica Irimie, Vasilie Muntean,

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspunderea.

George Otielea și Ioan Pitis, câte 10 fileri. Filip Clirca și Nicolae Vasilca, câte 6 fileri, Vasilie Cațican, 4 fil., în prețul cerealelor colectate de la mai mulți credincioși 4 cor., deci suma totală 8-16 cor.

2. Parochia Corunca, tractul Oșorheiu: Mihail Vintilă, Cocoi Sămărtin, 1 coronă, Partenie Mateiu, din com. Corunca, 1 cor., Lazar Huruban, Sâmbenedic 50 fil., Ioan Pop, junior, 50 fil., Ioan Huruban, 20 fil., Pavel Moldovan, 20 fil., Mihail Cădar, 10 fileri, suma totală 350 cor.

3. Din parochia Tâmpa, tractul Devei: Preotul Ioan Barea, 1-10 cor., Adam Popoviciu, Adam Muntean, Ana și Ioan Popela, câte 20 fil., Ioan Bossa lui Oguru, 40 fileri, Ioan Popoviciu, 10 fil., Aron Ocolişan, Todor Gh.țiu, Mărița Dehelean și George Șolca I. Iosa, câte 20 fileri, Pavel Iacob și Pădurean Fiuța, câte 40 fil., Nistor Șolca, Nicolae Șolca, câte 20 fileri, Lida Șolca, 40 fil., Ioan Muntean, 20 fil., Ana Șolca și Ioan Șolca, câte 10 fil., Anisca Șolca, 1 cor., George Marc al Măriei, 10 fil., Maria Costa, 10 fil., Vuța Pop, 10 fil., Maria Susan, 20 fil., Ana Costa, 8 fileri, Maria Spinean, 10 fil., Măgurean Căta, 20 fil., Ludovica Șolca, 20 fil., Căta Murar, Fiuța Rus, câte 10 fil., Clarie Borecian, 4 fil., Tresa Lăzăreș, 20 fil., Domnica Suciu, 12 fil., Ioan Muntean, 6 fil., Fiuța Crișan, 30 fil., Mărișca Șolca, 20 fil., Sidiu Muntean, 10 fil., Vuța Popela, 10 fil., Nica Jurca, 60 fil., Aron Bossa, 20 fil., Petru Lucașu, 20 fil., Vasilie Bossa, 20 fil., Octavian Muntean, 50 fil., Aron Muntean, 20 fil., Adam Marc, 10 fil., suma totală cor. 10-10.

4. Din Căcova-Ieri, tractul Lupșei: Ioan Samoilă, paroch și Susana Hșem, câte 2 cor., Ioan Croșeu, 1 cor., Simion Posca și Ioan Craiu, câte 40 fileri, Ioșif Craiu, 40 fil., Simion Vătra, Simon David și Ioan Slicș, câte 20 fil., Ilie Samoilă, 40 fil., Palagia Bica, 20 fil., Ileana Ioan, 20 fil., Luca Popa, 10 fil., S'm'on Merzan, 10 fil., suma totală cor. 7-80.

5. Din parochia Ohaba: Ioan Moldovan în Ohaba, 1 cor., Eugen Imbăruș, Simion Floca, invet., câte 20 fil., Ioșif Dragomir și Simion Dragomir, câte 10 fil., Ioan Dragomir, 20 fil., Simion Muresan, Istenie Siciu, Ioan Moldovan, Ona Codeu, Susana Codeu și Isamoilă Codeu, câte 10 fil., Nicolae Muresan, 30 fil., Ștef Vasilie lui Flores, 10 fil., Nicolae Broșcașan, 30 fil., Ana Codeu, 20 fil., Vasilie Mureșan, jude com., 70 fil., Ioan Rasu, invetătoriu, 20 fil., Ioan Codeu, invetătoriu, Vingar, 20 fil., George Moldovan și Sara Codeu, câte 20 fil., naturala profăcută în bani 8-65 cor. Suma totală 13-48 cor.

6. Din Parochia Ozap: Dombro K, 4 fil., Oprea David, Fekete A., Duvăgics György, Kőmives A-né, Boida David, Fekete Mituta, Komla A. Plugar János, câte 20 fil., Szokán János 40 fil., Németh György, Váncsá Ignác, Németh David, Peti György, Fekete János, câte 10 fil., de la mai mulți necunoscuți 1-12 cor. Suma 3-22 cor.

7. De la parochia gr. or. Mucundorf tractul Cohalm, sau încassat suma de 8 cor.

8. Din parochia Vaidasig, tractul Turdei. Au contribuit invetătoriu Pavel Stanciu, 1 cort, ear' elevii sei 1-8 cor. suma totală 2 cor. 8 fil.

9. Din parochia Stupini, tr. Brașov: Ioan Maximilian, paroch și Ioan I. Maximilian, capelan, câte 2 cor. Suma 4 cor.

10. Din parochia Bucium-Muntari, tr. Abrudului: Ioan Coma, preot, 2 cor., dna Teresia Coma, preotășă, 1 cor. Suma 3 cor.

Tuturor acestor binefăcători subscrisul în numele comunității bisericești le aduce cele mai adânc simțite mulțămiri, dorind, ca Dumnezeu să le înlocuiască frăzicit ceea-ce au dăruit.

Sălcuia de-jos, la 3/16 Febr. 1905.

Romul Gomboș presbiter.

Convocare.

Domniile membri români ai adunării municipale din comitatul Sibiu sunt rugați a se prezenta Mercuri în 10 Maiu a. c. la 8 ore a. m. în localul Casinei române (Casa națională) la consfățuire asupra obiectelor adunării municipale din aceeași zi.

Sibiu, 5 Maiu 1905.

Dr. Liviu Lemény president.

Dr. Lucian Borcia secretariu.

Este recomandat de cei mai distinși profesori și medici ca remediu eminent contra:

ca bronhită acută, tusă convulsivă, aturază tusa și flegma, și face să înceteze asudarea de nopțe.

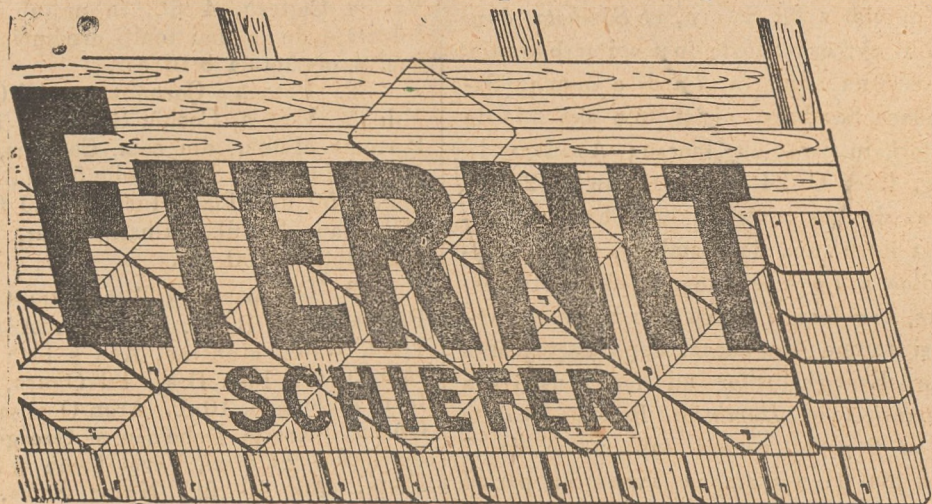
morburilor de plumâni, afecțiunilor organelor de respirare, mai ales este recomandat convalescenților după influență.

Promovăză apetitul și face să crească greutatea corpului, de- creșcă greutatea corpului, de- creșcă greutatea corpului, de-

F. Hoffmann-La Roche & Co., fabrică chimică, Basel (Elveția).

Cel mai bun material de acoperit al timpului de față.

Centrala pentru Ungaria:
FABRICELE ETERNIT LUDOVIC HATSCHEK
 BUDAPESTA, VI., ANDRÁSSY-ÚT 33. [99] 3-8

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967. Nu e mijloc secret
 Nu e crucea lui Volta! Nu e mijloc secret
vindecă și înviorază pe lângă garanție.
 Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă bóle vechi de 20 ani.

aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiiuturi de ureche, bătăie de inimă, șg. rciui de inimă, asma, auzul greu, șgărciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, réceată la mâni și picidre, reuma, podagră, ischias, udul în pat, insluenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tóte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine póte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deóre-ce „Ciasul-Volta atăt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— Prețul aparatului mic e cor. 4.—
 folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și strălnătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
 colțul strada Kálmán.

Uimitor de eftin!

600 obiecte de podóbă
 numai cu 3 cor. 80 fil.

Un admir. orologiu anker de precisiune aurit, cu mers regulat, se trage la 36 ore, 3 ani garanție, cu lanț potrivit, 1 cravată modernă de métaşă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel frumos cu imitație de pėtră scumpă, 1 sipeă de chihlibar pentru cigări, 1 broș elegant pentru dame (noutate), 1 oglindă admirabilă de buzunar, 1 minunat portmoneu de piele, 1 briceag, 1 părăche de bumbi pentru manșete, 3 bumbi de piept de aur-duble cu mecanism patent, un drăgălaș album cu chipuri 36 chidnri cele mai frumoșe din lume), 5 obiecte de haz (pentru tinér și bėtrán), 1 epistolar, 20 obiecte importante de corespondență și alte 400 diferite obiecte, delipsă în casă. Tóte împreună cu orologiu, care e singur vrednic banii, costă numai c. 3 80 Se pot procura pe lângă ramburs sau trimițendu-se banii înainte de la [63] 1-1

Versandthaus
S. URBACH, Krakau nr. 54/K.
 NB. Pentru obiectele neconveniendo se retrimite banii.

Avis domnilor învėtători!

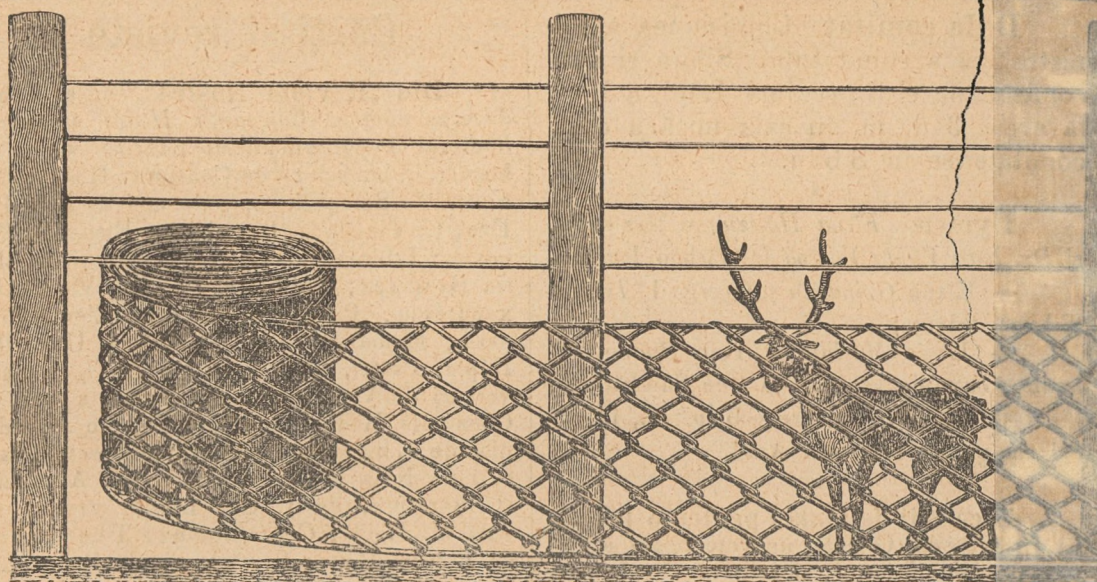
De la Librăria archidieceșană se pot procura **Tabelele de intuițiune Hölzel**, adecă cele patru anotimpuri și casa țărănescă, serie completă **33 cor.**, singuratică **6.60 cor.** plus porto 92 fileri.

NOU!
Verigile pentru bătături
 patent americane ale lui

Cook & Johnson.

Cel mai bun și mai sigur mijloc al timpului present, de efect miraculos și imediat alinător de dureri.
 Se capėtă în tóte farmaciile din Austro-Ungaria. 1 bucată în cuvertă 20 fil., 6 bucați în carton 1 cor. Prin postă 20 fileri mai mult.
 Deposit principal: Farmacistul Josif Török Budapesta, VI. Király-utca 12.
 Deposit central pentru Austro-Ungaria:
 (84) 9-16 „Zum Samariter“, Graz.

BALOGH SÁNDOR

Sibiu, strada vișeilor nr. 10

pregătește impletituri de sirmă de mașină pentru îngrădituri, ciururi pentru cernerea nășipului și pietrișului, ciururi pentru curățirea bucatelor, pentru vėnturătoare, impletituri de sirmă (drot) pentru apărarea sticlei (la feresti, etc.), funduri de pat din impletitură de sirmă, ștergătoare de picidre, cum și tot felul de site, — foarte trainice și cu prețuri convenabile. [103] 2-4

Somatose de fer.

Albumină de carne feruginosă.
 Cel mai eminent mijloc întăritor de nervi și producător de apetit pentru cei ce sufer de chlorosă Somatosa de fer constă din somatosă și 2% fer în legătură organică.
 [39 b] 2-6 Se capėtă în farmacii și drogerii

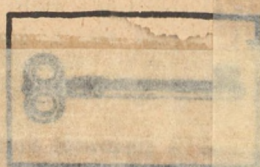
Săpunul Schicht

cu marca:

„cerb“ ori „cheie“

e cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai eficient. E liber de substanțe stricătioșe.

Se capėtă pretutindenea! [6] 20-1

!! La cumpărare se se observe, ca fie-care bucată de săpun să fie provėdută cu numele Schicht și cu o marcă de sus. !!

Lista căștigurilor de la a XVI. loterie de clasă r. ung. priv.

55.000 căștiguri
 110.000 losuri.

Tot al doilea los căștigă!

Căștigul principal eventual

1 milion coróne

1 premiu de	600000	coróne
1 căștig de	400000	
1	200000	
2	100000	
1	90000	
2	80000	
1	70000	
2	60000	
1	50000	
1	40000	
5	30000	
3	25000	
8	20000	
8	15000	
36	10000	
67	5000	
3	3000	
437	2000	
803	1000	
1528	500	
140	300	
34450	200	
4850	170	
4850	130	
100	100	
4350	80	
3350	40	
55 000	căștiguri și premii în sumă totală de	14.459 000

INVITARE

la clasă I.

de la a

XVI. loterie de clasă r. ung. priv.

Tragerea deja în

25 și 26 Maiu 1905

Prețul clasei I. face pentru un los întreg o jumătate un pătrar o optime

Cor. 12.— 6.— 3.— 1.50

Espedarea losurilor originale se face trimițendu-se banii înainte, ori cu ramburs. Mai ușor și mai eftin se comandă prin asignațiune postală.

Fie-cărei comande se adauge un plan oficial.

Listele trageri oficiale se trimit imediat după trageri.

Șecuri postale pentru trimiterea banilor fără porto — gratis și franco.

Rog a se face comandezile cu posibilă grăbire. (104) 2-5

Casa de bancă

A. GAEDICKE

cea mai norocóșă colectură din Ungaria
 Bu.apesta, strada Kossuth-Lajos nr. 11.

Norocul lui GAEDICKE e colosal!

În timp scurt am plătit on. mei mușterii uriașă sumă de

15 milioane

între cari următoarele căștiguri principale:

600000	coróne	2/2	nr.	62551
400000	"	4/4	"	11119
400000	"	4/4	"	25916
400000	"	8/8	"	33464
100000	"	4/4	"	42768
100000	"	2/2	"	49378
100000	"	4/4	"	57991
70000	"	1/1	"	60912
60000	"	8/8	"	17857
60000	"	8/8	"	78863
60000	"	4/4	"	82528
60000	"	2/2	"	97263
30000	"	8/8	"	6920
30000	"	8/8	"	86691
30000	"	8/8	"	90964
25000	"	4/4	"	28461
25000	"	2/2	"	30049
25000	"	4/4	"	44411
25000	"	4/4	"	87851
20000	"	4/4	"	14674
20000	"	4/4	"	28950
20000	"	8/8	"	53412
20000	"	8/8	"	35862
20000	"	8/8	"	44410
20000	"	4/4	"	55565
20000	"	4/4	"	60781
20000	"	8/8	"	78848
20000	"	4/4	"	88374
15000	"	1/1	"	31121
15000	"	4/4	"	57734
15000	"	2/2	"	77950
15000	"	4/4	"	82508